

Datum: 1.12. 2022.
Broj: 02-06-1014

TI BIH PREDSTAVIO AGENDU DOBROG UPRAVLJANJA 2025: U STANJU INSTITUCIONALNE PARALIZE NUŽNO DJELOVATI PREMA UZROCIMA KORUPCIJE

Agenda kao prioritete predlaže smanjenje, racionalizaciju i depolitizaciju javne uprave, centralizaciju javnih nabavki, uvođenje obavezognog glasanja, demokratizaciju političkih stranaka, te dubinske provjere (vetting) u pravosuđu

Sarajevo, 1. decembar 2022. godine – „Paraliza institucija izazvana sistemskom političkom korupcijom kojom upravljuju najviši nosioci javnih funkcija, dovila je Bosnu i Hercegovinu u situaciju potpune zarobljenosti političkih, društvenih i ekonomskih procesa“ ključna je poruka konferencije "Prioriteti u borbi protiv korupcije u BiH" koja je danas održana u Sarajevu u organizaciji Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH).

Političke strukture, koje su prioritet svog djelovanja stavile na lično bogaćenje na uštrb građana direktno su odgovorne za uskraćivanje osnovnih ljudskih prava i sloboda građanima BiH, što je imalo i imaće nesagledive posljedice u vrijeme pandemije, krize i inflacije, dovodeći u pitanje zadovoljenje osnovnih potreba građana.

TI BiH je na današnjoj konferenciji povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije uputio apel političkim partijama i međunarodnoj zajednici za konkretnu akciju prezentujući „Agendu dobrog upravljanja 2025“, kojom se predlaže drugačiji pristup rješenju sistemskih izazova upravljanja i smanjenja prilika za korupciju u BiH.

Agenda, koja se temelji na 20 godina praktičnog iskustva koje je TI BiH proveo u istraživanju uzroka i posljedica korupcije ali i savremenim teorijskim koncepcijama koje se bave njenim suzbijanjem, zasnovana je na stavu da je potrebno djelovati prema ključnim uzrocima - žarištima korupcije.

„Agenda dobrog upravljanja 2025. predstavlja pokušaj da se pruže odgovori na problem zarobljenosti institucionalnog aparata u BiH i njegovog oslobađanja od negativnog uticaja političkih elita“ istakao je Srđan Blagovčanin, predsjedavajući Upravnog odbora TI BiH, na otvaranju konferencije „Prioriteti u borbi protiv korupcije u BiH“ koja je danas održana u Sarajevu.

Agenda, između ostalog, predlaže pravce reforme javne uprave kroz njeni smanjenje, racionalizaciju i depolitizaciju, potom centralizaciju sistema javnih nabavki, uvođenje obavezognog glasanja i demokratizaciju političkih stranaka, te zagovara uvođenje *vettinga* u pravosuđu – procedure provjere imovine, kompetencija i veza nosioca pravosudnih funkcija sa organizovanim kriminalom.

Cilj izloženih prijedloga je smanjenje prostora za pojavu korupcije uz istovremeno jačanje aktivnijeg učešća građana u procesu donošenja odluka, kako bi se omogućilo kreiranje politika u javnom interesu, te jačanje kapaciteta institucija i vraćanje povjerenja javnosti u njihovu mogućnost za suzbijanje sistemske korupcije, za šta je neophodna podrška ključnih lokalnih i međunarodnih aktera.

Tom prilikom, ambasadorica Švedske u BiH, Johanna Strömquist, pozdravila je inicijativu, Transparency International u BiH, da na nove, inovativne načine razmišljamo o tome kako se možemo boriti protiv korupcije i kako napraviti male korake, koji će dugoročno napraviti veliku razliku.

Konferencija je, pored toga, bila je posvećena prioritetima u borbi protiv korupcije postavljenim pred BiH, te su tom prilikom istaknuti integritet izbornog procesa, zakoni o sukobu interesa, izmjene zakona o VSTV-u, zaštita prijavitelja korupcije na svim nivoima izdvojeni kao ključna pitanja od kojih zavisi nastavak evropskog puta BiH.

U vezi sa tim, Šef Delegacije EU u BiH, Johann Sattler naglasio je da borba protiv korupcije mora biti prioritet vlasti, civilnog društva i građana. Poručio je da je to je svakako prioritet za EU. Borba protiv korupcije i vladavina prava su u središtu procesa pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji i to je jasno navedeno u 14 ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije o zahtjevu za članstvo Bosne i Hercegovine.

Takođe, ambasador Sjedinjenih Američkih Država u BiH, Micheal J. Murphy, poručio je da moramo raditi zajedno na otkrivanju korupcije kada je vidimo i doživimo: "Moramo podržati građane koji insistiraju da korupcija bude iskorijenjena; moramo zahtijevati da oni koji su odgovorni za korupciju budu kažnjeni."

Naglašeno je da je naredni period ključna prilika koja se mora iskoristiti za sve preporuke i prioritete koji stoje neispunjeni više od decenije, što je nemoguće učiniti bez političke podrške, što će svekako biti prvi test za novoizabrane vlasti, bez obzira na njihov konačni sastav.

Na konferenciji su u okviru panel diskusije učestvovali predstavnici Centralne izborne komisije, Ministarstva pravde, Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, Tužilaštva BiH, Parlamentarne skupštine BiH, Agencije za javne nabavke, UNDP, Delegacije EU u BiH i Ureda koordinatora za reformu javne uprave.

Održavanje konferencije je omogućila finansijska podrška Švedske i Američke agencije za međunarodni razvoj – USAID.